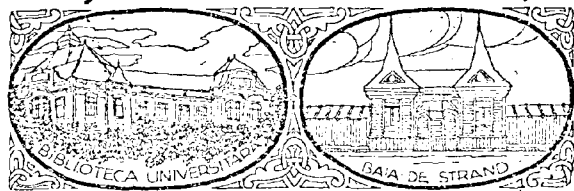
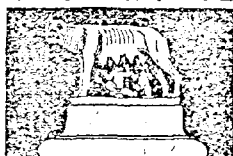

ADMINISTRATIA

FOAIE SPECIALĂ PENTRU INTERESELE SOCIALE FINANCIARE ȘI CULTURALE ALE ADMINISTRAȚIEI

COMUNALE

BIROUL REDACȚIEI: -STR. COGĂLNICEANU 4,
ETAJ I. TELEFON 2-38.

REDACTOR RESPONSABIL: Dr. E. A. DANDEA.

ABONAMENT: PE UN AN 75 LEI, PE 1/2 AN
40 LEI; UN NUMĂR 4 LEI.

ARARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ.

REPRODUCEREA FĂRĂ ARĂTAREA ISVORULUI E
INTERZISĂ; PARTEA OFICIALĂ TOTUȘI SE POA-
TE REPRODUCE FĂRĂ NICI O RESTRICȚIUNE.

Finanțele comunelor, în special ale celor urbane.

Baza gospodăriei comunale este bugetul; în consecință, e de o importanță primordială pentru soliditatea finanțelor sale, ca comuna să aibă un buget bine ordonat.

Bugetul gospodăriei publice în deosebire de cel particular, trebuie să stabilească mai întâi necesitățile financiare ale comunei, iar în urmă se caută mijloacele de acoperire a acestor nevoi.

La stabilirea bugetului trebuie însă bine judecată necesitatea, utilitatea și urgența cheltuielilor preliminale; se va ține seamă, mai ales de instituțiile și lucrările cari servesc scopuri generale, de prima necesitate pentru toate clasele sociale și de investițiile reproductivă.

La compunerea proiectului se va observa economia, adică o cruțare rațională, considerând capacitatea de contribuție a cetățenilor și în aceste cadre se va căuta satisfacerea necesităților sociale, a trebuințelor economice, a comunicației, dezvoltării industriei, comerțului, bună starea funcționarilor, instrucția publică: toate cheltuieli cari nu se pot reduce prea mult, fără ca nivelul cultural și economic al comunei să sufere.

Trebuie deasemenea să se ție seamă, ca printr-o retribuție suficientă să se poată asigura comunei funcționari capabili, de cari are nevoie acum în special pentru propășirea administrației și instituțiilor ei.

Așadară o economie rațională (cruțare evaluativă) va fi acel fir roșu, care va conduce gospodăria publică; nu se poate admite, ca sub pretextul cruțării să sufere administrația, ci se va căuta soluționarea prin angajarea oamenilor

pricepuți, capabili de muncă și simplificarea serviciilor.

Nu se poate admite urcarea impozitelor comunale în așa măsură, ca aceasta să stăjenească puterea și voia de muncă a cetățenilor, căci în acest caz am face gospodărie de jaf, o politică financiară de struț, cu desăvârșire greșită. Trebuințele financiare crescând se vor acoperi după posibilitate și cu preferință prin potențarea venitelor averii comunale, prin exploatarea întreprinderilor și uzinelor comunale în mod cât mai rațional, eventual în regie proprie, câștigând în acest fel pe seama comunii venitul antreprenorului; se vor crea noi întreprinderi lucrative, se vor administra și cele existente în spirit comercial, liberându-le de povara birocratismului vechiu; conjuncturile economice se vor folosi în favorul comunității, se va purcede la comunalizarea întreprinderilor de interes public (de lumină, comunicație etc.).

Cheltuielile cerute pentru scopurile acestea nu se vor cruța, ele fiind plasamente reproductivă, cu chemarea de a ușora mână povara impozitelor, a căror urcare în o gospodărie publică rațională se poate admite numai după exhaustarea altor surse de venituri și chiar atunci nu vor trece peste limita arătată mai sus.

Posibilitatea unei gospodării comunale raționale e redusă în o măsură îngrijorătoare prin noua lege financiară, care ne suprimă o parte considerabilă din venituri. Statul impune comunelor să execute tot mai multe din propriile îndatoriri; dar cum capacitatea de contribuție a cetățenilor o exhaustează statul prin noile impozite, e datoria statului, să subvenționeze comunele în așa măsură, ca ele să poată face față sarcinilor și vastelor îndatoriri ce le au și mai ales, ca comunele urbane să poată asigura în-

teresele naționale tot așa, ca și prosperarea lor industrială, culturală și economică.

După aceasta introducere generală va urma tratarea chestiunilor speciale și de actualitate în mai toate comunele și anume, în rândul prim, a chestiei construcțiilor de case și situația gospodăriei comunale creată prin noua lege financiară.

Orașele moderne și nevoile lor.

Orașul modern este caracteristic prin repeziciunea cu care crește. Timpurile anterioare au cunoscut și ele fenomenul creșterii aglomerărilor urbane. Repeziciunea acestor creșteri, în gradul în care o cunoaștem noi, este însă un fapt special vremii noastre. Statele Unite sunt tipice în privința aceasta. În 1800 ele nu aveau decât 11 orașe, iar din totalul populației abia 5% trăia în acestea. New-York avea 60.000 locuitori; Washington era abia un sat; Chicago nu exista. În 1830 New-York avea 200.000 locuitori, dar Chicago, care în 1804 era un simplu fort, nu era nici acum decât un sat de 500 suflete. În 1900 Washington avea peste 300.000 locuitori; New-York trei milioane și jumătate, iar Chicago aproape două milioane. Iar proporția populației urbane față de cea rurală era cam jumătate, în Statele Unite existând la acea epocă o sută de orașe mai mari de 50.000 locuitori și 9 mai mari de 500.000.

De ce lucrurile stau așa, este știut de toată lumea. Viața economică modernă este primul factor, care a ucis satul și a mărit orașul. Noi cunoaștem astăzi industria mare, după care a urmat comerțul mare, lucruri necunoscute altădată. Iar cum America este țara clasică a industriei și comerțului modern, nu este decât natural că acolo să se fi dezvoltat și viața orașenească în proporția în care am văzut și nu este decât natural ca acolo, mai mult decât ori unde aiurea, orașele să ia aspectul acela grozav de adevărate *grămadiri* omenești, în care etaj se înalță peste etaj, până ce se ajunge la o repetare parcă a legendei turnului Babel, la case cu 40—50 de etaje, în care oameni din toate părțile lumii, vorbind toate limbele, dau goană să lupte, să se ridice, să cânte în sfârșit *victorie* în auzul și în văzul a milioane de concurenți.

Urmările acestei concentrări de populații sunt multiple, unele bune și altele rele. Urmările bune sunt: o intensificare a culturii și o răspândire mai mare a ei. Ceiace nu se putea

face pentru locuitorii satelor îndepărtate, este posibil acum pentru aceia ce sunt grămaditi într'un singur punct. Faptul acesta este, de altfel și el un motiv; că populația rurală părăsește satele pentru a veni în orașe: în acestea din urmă nu numai că se câștigă bani mai mulți, dar se duce și o viață mai plăcută.

Dar alătura de aceste urmări bune și de multe altele încă, la care nu ne oprim, câte urmări rele! Mai întâi o viață artificială, în senzul cel rău, comparată cu cea dela țară. Cu cât orașul este mai mare, cu atât poți să fii sigur că cel sărac are un aer și o locuință mai rea. Lucrul acesta singur și ar fi destul, ca să te faci să te gândești cu părere de rău la viața sănătoasă dela satul pe care l-ai părăsit. Dar mai este ceva. Comunitatea nu slăbește numai fizicește, prin pierderea sănătății celor mulți; ea slăbește și sufletește, prin desrădăcinarea morală a lucrătorilor din mijlocul tuturor tradițiilor care-l stăpânise până atunci. Gonit, între casa lui cea rea și fabrica unde își seacă puterile, lucrătorul ia, deseori, drumul cârciumei, sau, în cazul cel mai lăudabil pentru el, calea clubului semănător de anarhie sufletească.

Avem deci un fenomen de creștere extraordinară și o serie întreagă de urmări rele pentru societate, adică două fapte de care vechii edili nu prea aveau să se ocupe, dar pentru care cei noi nu pot zice mai niciodată că au făcut destul. Mi-aduc aminte cu câtă unanimitate laudau toate jurnalele din Viena, din toate partidele, pe Lueger, la moartea lui, iar lauda era aceasta numai: *că el a dat orașului lui apă și aer*, destul pentru vienezii, ca să-l treacă pe cel stins în rândul oamenilor mari. Câte lucruri nu mai trebuesc însă astăzi unui oraș, în afară de aceste două lucruri!

Departe de noi gândul, vezi bine, de a voi să dăm sfaturi conducătorilor orașelor noastre, sau de a pretinde că se poate formula într'un articol ca acesta programul de activitate al unei comunități urbane. Credem totuși că nu va fi cu totul lipsită de interes o catalogare a activităților desfășurate de administrația orașelor de aiurea.

Incepem prin a spune că fiecare primărie mai mare ar trebui să aibă un birou special, unde să se adune în permanență datele referitoare la rubricile ce vor urma, date privitoare atât la orașele care dovedesc o oarecare inițiativă, demnă de urmat, cât și la nevoile și împrejurările locale. În fiecare rubrică principală, autoritățile ar trebui să cunoască politica comună urmata aiurea, fiind fixați și asupra idealului ultim către care trebuie să se tindă.

Așa, am putea avea întâi o rubrică intitulată: *Imbunătățirile materiale*. Aici ar fi, în primul rând, rubrica: apă și curățenie. Câte n'ar fi de știut aici! Că în orașele americane, d. ex., apa și gunoiul nu se plătesc, credința fiind că omul, ori cât ar fi el de sărac, este interesul tău, al comunei, să-i dai apă să se spele și să-și ia gunoiul, pânăce nu îmbolnăvește pe vecini! Totul ar trebui adunat și știut cel puțin, deocamdată. Ar urma apoi o sub-rubrică, în care s'ar vorbi de planul de întindere și de modificare al orașului, în care totul ar fi fixat pe hârtie, așa ca o dezvoltare cât de mare a orașului să fie prevăzută și făcută ușor posibilă. În condițiile cele mai bune pentru comunitate. În America îndată ce se pornește un sat chiar, nu mai vorbim de oraș, planul de întindere viitoare este tras pe teren chiar, pentru 50—100 de ani înainte. Ar veni apoi sub-rubrica construcțiilor, în care totul ar fi studiat, comparat, fixat, în ceea ce privește salubritatea, înălțimea, etc. caselor. O altă sub-rubrică ar fi ocupată de grădinile publice și bulevarde. În Anglia legea fixează câtă proporție de teren cu copaci trebuie să aibă fiecare oraș, față de terenul clădit. E vorba de minim, bine înțeles. O sub-rubrică nu mai puțin importantă ar fi aceea care ar aduna toate datele referitoare la construirea de case pentru muncitori. Aici am găsi că într-o țară, ca Franța d. ex., Rostand a propus ca banii caselor de economii, banii poporului, să fie plasați în construcții de case pentru popor. Am găsi apoi că aiurea, în Glasgow, comuna construiește ea case. Am mai afla că în altă parte societăți particulare se mulțumesc cu 2% venit, numai ca să ajute comunele să dea lucrătorilor case mai bune și așa mai încolo.

Nu pot înșira aici tot ce ar avea de făcut o comună în directiva de mai sus. Trec la o altă mare rubrică: *Imbunătățirile morale*. Și ca să nu trecem prea repede dela un lucru la altul, am putea pune întâi aici restaurantele populare și băile. Căci nu ajunge să dai omului posibilitatea să doarmă într-o casă sănătoasă, ci trebuie să-l prepari, fizicește chiar, pentru o viață morală mai înaltă. Iar mijlocul cel mai bun este să-i cureți trupul întâi. Cineva a zis că lumina gonește crima. Se poate spune același lucru despre curățenie. Restaurantele, populare apoi, în care să se poată mânca ieftin și bine, totul într-o atmosferă mai ideală, au și ele un rol foarte mare în educația morală a poporului. Cu câtă plăcere nu mă gândesc și acum la un restaurant mareț, înființat de femei, deasupra orașului Zürich și unde, pe un preț foarte mic

se putea avea o masă bună, curată și într-o atmosferă pe care nu o găsești totdeauna în restaurantele cele scumpe. Lumea amestecată: și bogată și săracă, la un loc. Alcool nu se servea, în schimb, prin 1910, se consuma în fiecare Duminică 2000 de litri de lapte! Ar mai veni apoi sub-rubrica hotelurilor pentru femei sau pentru bătrâni; tot așa, sub-rubrica conferințelor, a concertelor, a teatrelor populare; sub-rubrica operelor de filantropie; sub-rubrica petrecerilor, aici avându-și d. ex. loc sălile de dans, deschise de orașele din America, în care, sub supravegherea unor doamne venerabile, tinerii din popor pot veni să joace cât le cere inima, în mod decent, ferindu-i în chipul acesta de localuri analoage, în care, din lipsa de control public, petrecerea degenează ușor în imoralitate. Nu mai continuu.

Ar mai fi o rubrică: *Imbunătățirile artistice*, pe care n'ași vrea să o uit în această scurtă enumerare. Multe din relele, din neînțelegerile sociale de azi, ar fi văzute cu alți ochi, în adevăr, dacă lumea ar avea o educație mai complectă, o preparație culturală mai întregă. Ce lipsește în special mulțimilor este simțul frumosului, aprecierea frumosului, iar fără aceste lucruri, ele sunt mereu lipsite de o mare parte, dacă nu de cea mai importantă, din binefacerile civilizației, un lucru care nu poate fi folositor nici stabilității civilizației chiar. Cine a vizitat satele Angliei, satele și orașelele ei și a văzut frumusețea bisericilor și caselor coplesite de verdețură și de flori, va fi simțit negreșit cât conservatorism poate să existe uneori într-o ramură de iedera! Mișcarea aceasta pentru frumos este, de altfel, aproape generală acum în apus, în multe părți acordându-se chiar premii caselor celor mai frumos împodobite cu flori. Dar lupta pentru frumos nu se va mărgini, vezi bine, numai la punctele menționate. Sub-rubricile sunt și aici nesfârșite.

C'am așa și c'am în aceste direcții se lucrează aiurea. Se sfârșesc printr-o vorbă pesimistă, întorcându-mi ochii în spre ceea ce am făcut noi în trecut? Sau să închei, cu inima plină de speranță, gândindu-mă la ceea ce ar putea face părinții comunelor noastre de acum înainte cel puțin?

Virgil I. Bărbat.

Aceia, cu cari tractează toată lumea rău — de obicei și merită acest tratament. Lumea e așa, ca oglinda: se uită la fiecare cu expresia feței proprii. Fii noros, că atunci și ea se uită acru la tine; râde cu ea și de ea și ți-se va părea voioasă și camarad bun.

Thackeray.

Inproprietărirea funcționarilor.

Orașul Cluj împărțește la 254 funcționari (55 comunali și 199 de stat) în total 75 jug. de locuri virane pentru construcție. Acum e în curgere o distribuție de 8 jug. în favorul funcționarilor de stat. Inproprietărirea s'a făcut în trei locuri virane în deosebite părți ale orașului: în calea gen. Grigorescu, la Institutul corector, iar cea în curgere se referă la locul viran, ce-l posedă orașul la capătul căii Andrei Murășan.

Acțiunea aceasta de ajutorarea funcționarilor are precedent în multe părți. La noi în Cluj s'au împărțit de cătră statul maghiar cca 40 jug. de teren dintre cel mai prețios în calea A. Murășan — și încă gratuit.

Cu toate că noi facem inproprietărirea funcționarilor în conformitate cu dispozițiile imperative ale legii pentru încurajarea construcțiilor de clădiri și a reformei agrare, pe teritorii mai puțin prețioase și observând cu rigoare toate formele legale, cu aprobarea forurilor superioare, — acele ziare maghiare, cari având tendințe străvezii, din principiu hulesc tot ce face administrația română, protestează cu pathos fățarnic și contra acestui act umanitar-obligator al nostru; majoritatea acestor teritorii încă nici nu sunt trecute ca proprietate pe numele funcționarilor, parcelarea în natură deci încă nici nu e terminată, iar de drumuri, străzi, canalizație, apaduct, electrică nici vorbă nu e, patrioții numiți deja zbiară, că funcționarii încă nu au construit căsi pe acestea locuri, ci le folosesc ca grădini de zarzavat.

Acești patrioți de viță veche nu voesc se observe, că între locurile parcelate funcționarilor maghiari înainte cu vre-o 20 ani — cu toate că au fost deja delă început toate condițiile pentru a fi posibilă edificarea: stări normale, eftinătate, stabilitate economică și financiară — sunt și azi, după atâția ani încă parcele needificate. Și la acei domni le-a dat și statul ajutor la construire, iar orașul le-a făcut încă înainte de parcelare, drumuri, apaduct, canalizare și rețea electrică, iar distribuția terenului s'a făcut gratuit.

Dar și altcum este un cras neadevăr afirmațiunea foii „Hétfői Ujság“, că un m² al teritoriilor parcelate ar avea o valoare de 5—6 ba 700 L, fiind valoarea maxima a lor în unele cazuri 30 L pe m², iar în general aceasta nu trece peste 20 L.

Din alineatul prim al prezentei rectificări se evidenziază, că e o minciună și afirmațiunea, că funcționarii orașenești ar fi fost preferiti la inproprietărire, primind parcele 199 funcționari de stat și numai 55 comunali.

Asemenea calomnie de necvalificat e și denunțarea numitului ziar, că funcționarii orașenești inferiori nu ar fi fost inproprietăriți, fapt fiind, că și cel din urmă om de serviciu a fost admis la inproprietărire, întrucât a corăspuns condițiilor aprobate de Ministerul de Interne și a avut anii de serviciu corăspunzători.

Asemenea afirmațiune tendențioasă e și aceea, conform căreia Dl prefect ar primi din noile parcele partea cea mai frumoasă. Anume Dl prefect a fost deja inproprietărit în cal. gen. Grigorescu și acum face numai schimb prin invoială reciprocă cu un alt funcționar, care a primit o parcelă în teritorul recent împărțit.

Dar ce le pasă acelor domni de adevăr? Ei nu vor se vadă, că tinera administrație română a comunei, departe de a face un băn datorie în trei ani de ges-

tiune a pus pe baze solide budgetul orașului nostru pe care „probata“ lor administrație l-a lăsat în un hal păcătos cu cassieriile golite, cu restanțe de dări de prin 1900—1902 și înglodat în datorii ușurate și nerationale; noi am plătit încă peste o jumătate de milion din datoriile făcute de acea administrație „autonomă“ din motivul insolabilității provenite din nerespectarea cadrelor budgetare — atunci pe când „cetățenii aveau încă amestec în afacerile comunale“ și când plățile casieriei orașului erau proverbiale, că trebuia să se prezinte creditorii zilnic pentru a primii câte 10—100 Cor. din pretenziuni. Administrația românească a pus străzile neglijate cu desăvârșire de administrația veche în cea mai bună stare; administreză moșiile orașului cu venit, nu cu deficit, ca regretata lor administrație maghiară, care avea cărți de 12—13 ani neîncheiate și budget care servea scopuri de cortesire demagogică; am creat — fără datorii — nește întreprinderi reproductive; punem în stare europeană abatorul orașului; am urcat chiar și penziunile funcționarilor unguri; s'au stuidat și reglementat — fără multă vorbă, singurul lucru ce se facea mai demult — atâtea și atâtea chestiuni (finanțele, piața, circulația, curățenia publică s. a.) *)

Pe lângă toate acestea s'a depus o muncă uriașă pentru romanizarea orașului și introducerea definitivă a administrației românești.

Pentru toate acestea, — noi înțelegem, — că dela oamenii trecutului numai calomni și protestări vom auzi.

Oamenii de bine însă, de acord cu forurile noastre superioare ne înțeleg și ne spriginesc, și aceasta nouă ne e de ajuns pentru a ne servi de nou imbold și încurajare la lucru pentru consolidarea patriei noastre.

Politică nu facem numai una: națională-românească, interesele noastre sunt celea de a conduce orașul spre dezvoltare conform intereselor țării și — chiar aceasta îi doare pe unii compatrioți. Dar noi împreună cu Chamfort:

„Numim om cum se cade pe acela, căruia o faptă bună îi întinerește singele, o aprobă și o secătură pe acela, care caută beje'n roate faptelor bune“, — mai ales că vedem așa de clar motivele calomniilor.

DEAC.

*) Toate afirmațiunile se pot controla din actele oficiale, cari stau la dispoziția ori căruia cetățean la secția financiară a orașului în ori care zi dela 11—1, afară de Marța și Vinerea.

Monografia orașelor României.

I. Clujul.

(Continuare)

3. *Istoricul emblemei orașului.* Orașul Cluj având pe la începutul sec. al XIV. o tendință continuă spre a deveni autonom, în decursul timpului a cerut și dobândit dela regii Ungariei diferite drepturi, menite să-l ducă tot mai de parte spre aceasta nizuintă a sa. Ca o încheiere a drepturilor și privilegiilor apare la 18 Mai 1377 dat în Bistrița actul regal prin care regele Ludovic I. numit Cel Mare, încuviințează orașului Cluj dreptul de a se folosi în acte publice precum și în procese de sigil imprimat cu emblema sa proprie, care — după cum se spune în acel act — reprezintă trei turnuri.

La aceasta dată începe folosirea legală a emblemei, ca un semn exterior al autonomiei.

S'a dat acest drept orașului Cluj la jalba prezentată în numele cetățenilor și „oaspeților” Clujului, de primarul Nicolae Székely a lui Toma și Ladislau a lui Laurențiu ambii civi ai Clujului. Regele pentru a-și ridica vaza tronului pe de o parte și pentru a da un nou imbold supușilor săi la servicii totmai devotate, necesare politicii sale de cucerire — a ascultat jalba cetățenilor Clujului împlinindu-le cererea.

În archiva orașului nu se găsește nici un act cu cel dintâi sigil imprimat cu emblema Clujului, dar Alexiu Jakab în opul sau „Istoria Clujului” ne spune, că a găsit un astfel de act între scrisorile unei bresle. Actul datează din anul 1369 ceace dovedește — după cum ne spune el — ca primarul și jurații Clujului cu mult înainte de a fi recunoscut acest drept din partea regelui, au folosit aceasta emblemă, probabil încă sub domnia lui Carol I., deodată deci cu deșteptarea tendinței locuitorilor, de a-și câștiga autonomia cetății lor. Deodată cu aceasta tendință cetățenii Clujului și-au format emblema lor proprie alegând forma de trei turnuri care pe acest timp, era foarte la modă în Europa întreagă. Aceasta nu a suferit nici o schimbare esențială în decursul timpurilor, ceea ce se poate vedea de pe sigilele întrebuintate la acte din diferite timpuri. Forma sigilelor s'a modificat corespunzător gustului diferitelor epoce, dar fondul tuturor este același: emblema cu trei turnuri. Ea a rămas în folosință pe sigilul primăriei Clujului, ca un semn al autonomiei acestui oraș, până la preluarea administrației de către români, când din considerațiuni patriotice naționale s'a eliminat de pe sigil emblema orașului, înlocuită fiind cu cea a Țării Românești. (Forma ultimă a emblemei se vede pe pagina de titlu a revistei noastre.)

4. Autorități și birouri. Clujul e nu numa, capitala județului și a două plăși, dar se poate zice că este și capitala Ardealului, fiind sediul tuturor delegațiilor ministerelor centrale din București și al tuturor directoratelor generale.

În Cluj este și curte de apel, o direcțiune financiară, una silvică, o direcțiune a poștelor și telegrafelor, precum și una a CFR. Se mai află aici și cameră de industrie și comerț, barou advocațional, o episcopie gr. ort. una reformată și una unitară.

Asemenea comandamentul corpului VI. de armată și alte multe autorități civile și militare își au reședința tot în Cluj.

5. Locuitorii. Clujul are cca 35.000 români, a căror număr crește în o măsură cu totul im-

bucurătoare; dintre naționalități sunt mai bine reprezentați ovrerii, și maghiarii, apoi sașii.

Ocupațiuni preponderante sunt cele comerciale și industriale, găsindu-se d. e. fabrici de piele, țesut, spirt, bere, mașini, tutun, săpun, mobile, potcoave s. a.

Viața industrială este în preziua unei perioade de dezvoltare extraordinară care va începe odată cu introducerea gazului metan în oraș: un lucru ce se cere demult și cu insistență, dar orașul până acum nu a primit în această chestiune alta, decât promisiuni dela guvern.

Intensitatea vieții economice o dovedește și numărul mare al băncilor cu centrul în Cluj și faptul, că toate băncile și societățile mari ale țării își au cel puțin sucursale în acest oraș. Asemenea e foarte bine reprezentată pătura românească intelectuală.

6. Imprejurimile. Vecinătatea orașului Cluj este bogată în frumuseți naturale indeosebi către Munții-Apuseni și ai Gilăului.

7. Planuri pentru viitor.* Problema cea mai urgentă și cea mai importantă a Clujului este și trebuie să fie introducerea gazului metan, apoi mărirea uzinei electrice și în legătura cu aceasta construirea tramvaiului foarte necesar atât din punctul de vedere social, cât și din cel economic. Parte din lipsa de prevedere a vechii administrații, parte ca o consecință a birocratismului și în parte din cauza greutăților prea mari, următoarele probleme așteaptă încă soluționarea lor: reconstruirea abatorului, a fabricii de ghiață, a târgului de vite, a spitalului de boale contagioase și a institutului de deparazitare, precum și clădirea unui pod de povară, a unei hale de vânzare, a primăriei, a redutei, a unui otel popular și a unei băi de abori.

Nu mai puțin urgente sunt chestiunile referitoare la mărirea apeductului și a canalizației, la dezvoltarea pavajului, a parcurilor, a curățeniei publice prin înființarea unui crematoriu de gunoaie și a unei instalații pentru utilizarea lor la diferite industrii și mai urgent ca toate pornirea construcțiilor de locuințe pentru muncitorii intelectuali și manuali.

O altă problemă ar fi și aceea a luării uzinelor comunale pentru a fi administrate în regie și apoi comercializarea conducerii lor.

În felul acesta, uzinele vor putea fi folosite pentru scopurile politice sociale orașenești și pentru a ușura budgetul orașului.

Vedem deci, că Clujul are încă atâtea probleme de rezolvat, încât trebuie multă energie, pricepere și muncă încordată, secundată de guvern, ca și de cetățeni. **DEAC.**

* Stadiul și modul executării fiecărei probleme, se va trata special în numerii viitori, în ordinea actualității.

Cum se poate ajunge mai departe în viață.

P. Mulford (trad) (continuare)

Sunt mulți aceia cari nu îndrăznesc nici să viseze că vor ajunge la cutare sau cutare situație. Din zece femei curățitoare, nouă nu ar cuteza să gândească o singură secundă, că odată pot deveni fiecare din ele directoare a marelui întreprinderi de hotel, în care astăzi ocupă slujba cea mai modestă. Câteodată se întâmplă însă, că cineva se ridică din o situație modestă ca aceasta cu mult mai sus, chiar pentru că a îndrăznit să se gândească la posibilitatea acestui lucru. Tocmai imaginația a fost puterea cea invizibilă, care a cauzat ridicarea sa socială.

Ori ce-și închipue omul, soarta îl poate face să ajungă acolo, dacă să gândește stăruitor și constant la acel lucru. Și dacă nu ar ajunge chiar la țintă, cel puțin se apropie de ea, ajunge într-o situație, care în tot cazul e cu mult superioară celeia în care ar fi rămas, dacă nu avea o țintă și nici o străduință.

Cine nu îndrăznește să ia răspunderea, pentru că prețuiește mai mult un unghiuleț sigur cu o leafă sigură, în general rămâne o mașină supusă voinței altora. E silit să consimtă, ca avantajile mai mari la cari ar avea drept date fiind calitățile sale, să-i scape din mâini și să ajungă la alții. Totdeauna acela reușește mai bine, care are curajul răspunderii. Aceluia, căruia-i lipsește îndrăzneala cuvenită, rămâne totdeauna zilerul rău plătit al îndrăzneților.

Să avem cel puțin în închipuire încrederea în noi, încredere că vom putea conduce o întreprindere mare sau administra sume mai mari. Să îndrăznim cel puțin așa în liniște, într'un colț al sufletului, fără să ne expunem la batjocură! Lucrul acesta nu costă mai mult, ca acela de a ne crede urșiți pentru totdeauna pe treapta cea mai inferioară a scărilor. Să ne deprindem în arta contării la succes! Dacă așteptăm liniștiți succesul, ne-am plasat puterea sufletească cât se poate de bine și de fructificator.

Însă frica de nefericire, vederea obstacolelor numai, nimicește și duce la sărăcie și ură.

(Va urma)

Dacă vrei să profit mare, — cumpără omul cu cât plătește și-l vinde cu cât se ține. *Proverb.*

Fericirea este ca ecoul — răspunde dar nu vine. *Carmen Sylva.*

Nu este greu să fi virtuos într'un mod negativ și micșorându-ți câmpul de activitate.

Roosevelt.

Logodna A. S. R. Principesa Mărioara cu regele Alexandru al Jugoslaviei.

Luni în 9 Ian. după amiază a avut loc la Sinaia logodna principesei Marioara cu suveranul Serbiei.

Seara a avut loc un dîneu de gală când s'a anunțat oficial logodna.

Cererea în căsătorie a fost făcută direct de regele Alexandru.

Vizita va fi întoarsă la Belgrad de M. Sa Regele Ferdinand și principele Carol.

Din prilejul logodnei s'au trimis de către primărie următoarele telegrame de felicitare:

Cabinetul Maiestății Sale Regelui

BUUCREȘTI

Logodna Alteței Sale Regale Principesa Marioara cu Maiestatea Sa Regele Jugoslaviei ne dă un nou prilej de a manifesta sentimentele noastre de dragoste, devotament și loialitate către Maiestatea Voastră Regele tuturor Românilor și către Augusta Dinastie și dorim în numele cetățenilor Clujeni Augustilor logodnici viață îndelungată, fericită, multă sănătate și ca legătura familială încheiată între cele două Dinastii se fie spre fericirea și prosperarea poporului Român și Jugoslav.

Primarul orașului Cluj.

Cabinetul Maiestății Sale Regina

BUCUREȘTI

Cetățenii orașului Cluj cu nețărmurită dragoste și supunere loială Vă urează an nou fericit, dorind totodată ca logodna Alteței Sale Regale Principesa Marioara cu Maiestatea Sa Regele Jugoslaviei să fie spre bucuria Maiestății Voastre și spre gloria și mândria neamului Românesc.

Primarul orașului Cluj.

Noul guvern.

În urma demisiei guvernului dlui general Averescu M. Sa a numit în 17 Decembrie 1921. pe dl Take Ionescu de președinte al consiliului de miniștri și ministru de finanțe. Tot atunci a numit pe dnii:

Ioan Cămărășescu, ministru de interne,
Stelian Popescu, ministru de justiție,
Vasile Dumitrescu-Brăila, ministru al cultelor și artelor.

Gh. Derussi, ministru al afacerilor străine,
Gh. Mironescu, ministru de instrucție,
General Ștefan Holban, ministru de război,
Gh. Lucașevici Ministru al lucrărilor publice,
Dumitru Dumitrescu, ministru agriculturii,
Gh. Lucașevici ministru de industrie și comerț,
Mihail Vlădescu, ministru de domenii.
Constantin Xenii, ministru al muncii și ocrotirilor sociale.

Constantin Cihodariu, ministru comunicației,
Caius Brediceanu, ministru de Stat al Ardealului
Ortopan, subs. de stat (al minorităților).

Nr. 2 PARTEA OFICIALĂ

Ministerul de Interne.

No. 4433/921.

Jurnal al consiliului de miniștri.

Consiliul de miniștri, în ședința sa dela 23 No-emvrie 1921,

Luând în deliberare referatul cu No. 59.507/921 al dlui președinte al consiliului;

Având în vedere expunerile din zisul referat;

Văzând legea pentru încurajarea însămânțării promulgată cu înaltul decret No. 4116 din 16 Octom-vrie 1920, cum și jurnalul consiliului de miniștri No. 2.242 din 15 August 1921,

Decide:

Art. I. Agricultorii cari din recolta anului 1921—1922, vor avea grâu cu baza dela 76 kgr. la hecto-litru în sus și cu 1% corpuri străine, vor fi scutiți de prețuri maximele ce ar fi în vigoare și de orice fel de rechiziție.

Art. II. Se autoriză d. ministru de interne și președinte al comisiei superioare pentru cumpărarea și regulamentul vânzării cerealelor cu executarea prezentului jurnal.

Minisztertanácsi jegyzőkönyv.

A minisztertanács 1921 november 13-iki ülésén tárgyalás alá véve a miniszterelnök úr 59.507/921 sz. jelentését, tekintettel a jelentésben előadottakra, szem előtt tartva a vetések támogatásáról szóló az 1920 október 16-iki 4116 sz. legfelsőbb határozattal kihir-detett törvényt, valamint a minisztertanács 1921 au-gusztus 15-iki 2242 sz. jegyzőkönyvét,

Határozzuk:

I. feje. Azon földmivelők, kik az 1921/22 évben hl-kint legalább 76 kgr. alapsúlyu és legfőlebb 1% idegen anyagot tartalmazó búzát termelnek, mentesí-tetnek az esetleg érvényben levő maximális árak, va-lamint bármily néven nevezendő rekvirálástól.

II. feje. Felhatalmaztatik a belügyminiszter úr és a gabona vételi és szabályozási legfelsőbb bizottság elnöke ezen jegyzőkönyv végrehajtásával.

Subscrieri.

Dela perceptoratul orașului Cluj.

No. 34/922.

Cătră publicul contribuabil al orașului Cluj.

Se aduce la cunoștința publicului contribuabil că aceia, cari în anii 1919, 1920, 1921, au plătit la mâna organelor executive ale perceptoratului orașănesc orice contribuție comunală contra unei cvită provizorie, pentru a ne convinge despre exactitatea calculărilor și a putea controla impunerea precum și a se putea schimba cvitele provizorii, cu cvitele de cassă defi-nitive, păstrate la percepție -- fiecare contribuabil în in-teresul său se poate prezenta la cassia perceptora-tului orașănesc, aducând cu sine și cvita provizorie spre schimbare.

Prezentarea se va face după alfabet în modul următor.

Literele începătoare	A. B. C. D.	zilele 20 și 21 Ian. 1922,
"	E. F. G. H. I. J.	" 23 " 24 " "
"	K. L. M. N. O. P.	" 25 " 26 " "
"	R. S. Sz. T. U. V. Z. Zs.	" 27 " 28 " "
cei întârziți	"	" 30 " 31 " "

Se poate prezenta în fie cari zi dela 4—6 oare p. m. în localul perceptoriei orașului str. Cogălniceanu No. 4 etaj I. Cassa.

Cluj, la 30 Decemvrie 1921.

Cluj város adózó közönségéhez.

Közhírré tétetik, hogy az 1919., 1920., 1921. években a városi adóhivatal végrehajtó közegei kezéhez ideiglenes nyugtára fizetett bármilyen közadó tartozás helyes és pontos elszámolásának megállapítása és ellen-őrzése, valamint a kiállított és az adóhivatalnál őrzött végleges adóhivatali pénztári nyugtákkal kicserélhetés végett a városi adóhivatali pénztárnál az ideiglenes nyugtával saját érdekében megjelenhetnek.

A jelentkezés betűsorrendben a következő módon állapítottatik meg:

A. B. C. D.	kezdő betűk folyó év január 20 és 21 napján
E. F. G. H. I. J.	" " " " 23 " 24 "
K. L. M. N. O. P.	" " " " 25 " 26 "
R. S. Sz. T. U. V. Z. Zs.	" " " " 27 " 28 "
Az elkészettek	" " " " 30 " 31 "

Jelentkezni lehet naponta d. u. 4—6 óráig Str. Cogălniceanu 4. sz. alatt I. em. Cassa.

Perceptoria orașului Cluj.

Cele mai bune
Cele mai frumoase
Cele mai ieftine

la librăria

Könyv-, papir-, írószer a
Cărti-, hârtie-, art. de scris

LEPAGE

könyvkereskedésben

legjobb
legszebb
legolcsóbb a

Consiliul orașului Cluj.

No. 9004/1921.

Obiect: *Inițierea unui birou pentru informațiuni și studii sociologice.*

Hotărîre :

Se decide inițierea Biroului pentru informațiuni și studii sociale, cu organizarea lui se încredințează Dl Dr. Emil Dandea, și pentru a-i sta în ajutor cu experiența sa vastă pe acest teren, se roagă Dl profesor al sociologiei Dr. V. Bărbat.

Ca buget pentru anul I. se statorește 15 000 Lei și se sistematizează pentru acest scop un post de practicanț.

Exactoratul se îndrumă a lua în bugetul anului viitor suma susamintită, iar Dl Dr. E. Dandea să facă toți pașii necesari pentru organizare și să facă eventualele propuneri concrete Consiliului orașenesc.

Cluj, din ședința cons. oraș. ținută la 25 Octombrie 1921.

Dela Primăria orașului Cluj.

No. 25—1922. pres.

Obiect: *Târgul de țară din luna Ianuarie în orașul Cluj.*

Hotărîre.

Târgul de țară din luna Ianuarie zilele 2, 3, 4, și 5 din cauza boalelor de vite se amână pe zilele de 15, 16, 17 Ianuarie, iar târgul de marfă se va ține în 17 și 18 Ianuarie 1922.

Cluj, la 3 Ianuarie 1922.

Sedria orfanala a orașului Cluj.

Nr. 5074—1921. sed. orf. — Ref. V.

Provocare.

În baza §-ului 121. art. XX. din 1877 să provoacă toți tutorii și curatorii deobligați la darea de seamă despre manipularea averii tutelților și curanților, ca până la 31 Ianuarie 1922. să își înainteze socoatele referitoare la Sedria Orfanală a orașului Cluj, sub urmările amendei prescrise în lege.

Cluj, la 23 decembrie 1921.

Perceptoră orașului Cluj.

No: 1—1922.

Publicațiune.

În baza §. 6. din „Regulamentul pentru darea de câini“, fiecare proprietar de câine e îndatorat că din 28 Ianuarie — 28 Februarie a. crt. să-și anunțe câinile la perceptoratul orașului. (Str. Cogălniceanu No. 4.)

Cluj, 13. Ianuarie 1922.

No. 173/922. pres.

Aviz.

Se aduce la cunoștință publică că Dl Richard Aichhorn, director de birou la consulatul maghiar din București, a fost însărcinat temporal să conducă un birou ungar de pașapoarte în Cluj, având atribuția de a elibera pașapoarte supușilor maghiari, a acorda vize pentru Ungaria supușilor români și a opinia repatrierile în Ungaria.

Határozat:

Elhatározatik egy sociologiai tanulmányi és információs hivatal felállítását; a szervezéssel Dr. Dandea E. városi tanácsos úr bizatik meg, egyben felkérik Dr. Bărbat V. a szociológiának egyetemi tanára, hogy ezen a téren szerzett széleskörű tapasztalataival szíveskedjék segédkezni.

Költségvetési kiadásul az I. évre 15.000 Lei állapították meg és ezen hivatalhoz egy gyakornoki állás szerveztetik.

A számvetőség utasítottatik, hogy fenti összeget jövő évi költségvetésbe vegye fel, Dr. Dandea E. tanácsos pedig a szervezéshez szükséges összes lépések megtételére, a városi tanács elé hozván esetleges konkrét javaslatait.

Primar:

Dr. Pop.

Tárgy: Cluj város január havi országos vására.

Határozat.

Az országos vásár január 2, 3, 4 és 5-éről az uralkodó járványos állatbetegségek miatt elhalasztván, az állatvásár 1922. január 15, 16, 17-én, a kirakódó vásár pedig 17 és 18-án lesz megtartva.

Dr. Pop, primar.

Felhívás.

Az 1887. XX. t.-c. 121. §-a alapján felhivatnak az összes számadásra kötelezett gyámok, hogy f. év január hó 31-ig a vonatkozó számadásaikat a városi árvaszékhez törvényes büntetés terhe mellett nyújtják be.

Prezident:

D. Tiplea.

Hirdetmény

Az „ebadó“ szabályrendelet 6. §-a értelmében köteles minden ebtulajdonos ebjét f. évi január 28-tól február 28-ig a városi adóhivatalnak bejelenteni (Cogălniceanu No. 4)

ss. Grigoriu Micula,
s. șef.

Értesítés.

Köztudomásra hozatik, hogy Aichhorn Richard irodaigazgató ur ideiglenesen megbízatást nyert, hogy Clujon egy magyar utlevéltudat vezessen, hatáskörébe tartozván magyar állampolgárok számára utlevelek kiállítását, román állampolgárok Magyarországra szóló utleveleinek láttamozását, és a Magyarországra való repatriálás véleményezését.

Cluj, la 12 Ianuarie 1922.

s. s. Dr. Pop primar.

Tribunalul Cluj.

Nr. Cof. 3625/46—1921.

Publicațiune.

Tribunalul Cluj face cunoscut, că ridicându-se cu data de 16 Decembrie 1921, la valoare de drept decisul prin care s'a aprobat invoială făcută de debitorul Szinetar Josif comerciant în Cluj cu creditorii săi în cursul procedurii de concordat forțat în afară de faliment pusă în curs la cererea s'a, — a declarat cu data de azi procedura de terminată.

Cluj, la 31 Decembrie 1921.

Dr. Anca L. Justin m. p.
jude de tribunal.

No. 7608/921. cons.

Publicațiune.

Consiliul Orașenesc Cluj în baza hotărîrii Nr. 7608—1921. cons. publică concurs pentru îngrădirea din nou și repararea gardului esitent al târgului de vite.

Condițiunile detaliate și preliminar să pot privi la oficiul ingineresc al orașului Cluj. Ofertele în plic închis se vor înainta până la 15 Februarie a. c. ora 10 a. m. la registratura consiliului orașenesc.

Cluj, la 11. Ianuarie, 1922.

Dela comitetul executiv pentru statua Avram Iancu, Cluj.

Nr. 21—922. I.

Donațiuni pentru statua eroului Avram Iancu în Cluj: Orașul Cluj pe anul 1921 12.500 Lei. Sindicatul Național „Avram Iancu” al muncitorilor din Brașov 500 Lei. Popoviciu M. prof. Beiuș 40 Lei. Banca „Crișana” Brad 500 Lei. Dr. Emil A. Dandea Cluj (colectă) 1.100 Lei. Dir. băncii „Economul” Cluj a colectat cu lista No. 96 dela dnii: Dr. Amos Frâncu, deputat 500 Lei. Petru Babeu col. i. r. 500 Lei. Frații Pascu 100 Lei. Colonel Toma Manciú, Aleșd, Bihor 500 Lei. Iosif Orga dir. de bancă Cluj 200 Lei. Banca „Economul” Cluj 1000 Lei. Banca „Mercur” din Năsăud a colectat cu lista No. 23. dela: Banca „Mercur” Năsăud 500 Lei. Emil Tișea dir. de bancă Năsăud 100 Lei. Aurel Belteag șef. contabil Năsăud 5 Lei. Ioan Tomuța cassier Năsăud 5 Lei. Banca „Aurora” Năsăud 300 Lei. Ioan Bancu, dir. de bancă Năsăud 10 Lei. Ștefan Rebreanu, șef-cont. Năsăud 5 Lei. Trăian Ionase, contabil Năsăud 5 Lei. Alexandru Haliță, vicar Năsăud 20 Lei. Leonida Popu, prof. de liceu Năsăud 15 Lei. Ștefan Scridan, prof. de liceu Năsăud 20 Lei. G. Fejér, prof. de liceu Năsăud 5 Lei. I. Partene, prof. de liceu Năsăud 5 Lei. Teodor Siman, prof. de liceu Năsăud 20 Lei. Dr. Alex. Ciplea, prof. de liceu Năsăud 10 Lei. Emil G. Ștefănuțiu, prof. de liceu Năsăud 10 Lei. Emil Măicusim,

Sunt rugați toți domnii și instituțiunile căror li-s'a trimis numărul prim al gazetei oficiale a orașului „Administrația”, că întrucât nu doresc să facă abonament, să retrimită foaia.

CONVOCARE.

„Căramidăria Orașului Cluj Societate Anonimă” își va ținea

adunarea generală ordinară

la 24 Ianuarie st. n. a. c. la orele 11 a. m. în localul societății (Calea Regele Ferdinand No. 38).

La această adunare generală sunt invitați Onor. acționari cu observarea, că la adunarea generală își vor putea exercita drepturile lor numai acei acționari, cari își vor fi depus acțiunile lor la caseria Băncii Agrare Soc. Anon. până la orele 12 din ziua premergătoare.

Cluj, la 12 Ianuarie 1922.

Direcțiunea.

ORDINEA DE ZI:

Vânzarea fabricii din Nădas-tér și apartinențelor.

Pályázat.

A Cluj városi tanács pályázatot hirdet, a meg-
levő állatvásártér ajonnan bekértesse végett.

A pályázók zárt ajánlatait f. é. Február hó 15.
d. e. 10 óráig bezárólag fogadja el a városi tanács
iktatója. A részletes föltételek a városi főmérnöki hi-
vatalnál megtekinthetők.

Dr. Pop, primar.

prof. de liceu Năsăud 10 Lei. Oscean Bedeus, conta-
bil 5 Lei. Ioan Șerban, prof. pens. Năsăud 20 Lei. Iu-
lian Marțian, maior pens. Năsăud 200 Lei. Dr. Dumitru
Hodor, adv. Năsăud 50 Lei. Augustin Anton, primar
Năsăud 20 Lei. Ioan Păcurariu, prim-pret. Năsăud 50
Lei. Gavril Cenar, pretor Năsăud 10 Lei. Petru Ște-
fan, șeful percept. Năsăud 10 Lei. C. Pop 5 Lei. A.
Petri, învățător 5 Lei. Teofil Tanco, medic 20 Lei.
V. Moisil, pretor 10 Lei. T. Zagran, inv. 10 Lei. G.
Mihalca, inv. 10 Lei. P. Drăgan, director 10 Lei. Dr.
I. Cinta, avocat 10 Lei. Dr. A. Davidu 30 Lei. Virgil
S., profesor 20 Lei. Dr. O. Murășianu 25 Lei. Total
19.005 Lei.

(Va urma).

„Administrația” a deschis o rubrică stabilă
pentru colectă în favorul statuei Avram Iancu. În
biroul nostru se primesc donațiuni, cari se cvitează
oficial, și în rubrica de sus; tot la noi se află spre vân-
zare în favorul fondului statuei și broșura: *Avram
Iancu, de A. Ciura*. Prețul unui exemplar 4 L. + 1.50
porto recomandat.

Felkéretnek mindazok, kiknek a város hi-
vatalos lapja „Administrația” első száma elkül-
detett, hogy amenyiben nem óhajtanak előfizetni,
küldjék vissza a lapot.

„Administrația”.

ȘTIRI DELA ORAȘ

DI Hortopan, subsecretar de stat (al minorităților) a vizitat Clujul, pentru a cunoaște chestiunile minorităților din Ardeal și a aranja mai multe afaceri importante, între cari chestiunea Uniunii Maghiare și organizarea biroului presei.

Dsa în convorbirea ce a avut-o cu DI prefect și DI primar a promis concursul său, pentru ca orașul nostru să primească în fine concesiunea gazului metan.

Prin înaltul decret No. 2870/921. M. S. Regele a binevoit a conferi dlor Dr. V. Poriiu, fost prefect de Cluj și Dr. I. Pop primarul orașului Cluj Ordinul „Steaua României” în gradul de Ofițer, pentru meritele câștigate în administrația orașului nostru, iar prin înaltul decret No. 4642/921 s'a conferit tot acest ordin dlui profesor-doctor Iuliu Moldovan inspector general sanitar al Ardealului, iar Ordinul Coroana României în gradul de Comandor: dlor Pompei Micșa preș. Curții de Apel și Ioan Cosma f. procuror general din Cluj.

Ordonanța despre închiderea cârciumelor în sărbători s'a modificat într'acolo, că închiderea nu e obligatoare pentru localurile cari au brevet pentru industria de restaurant.

La consiliul orașului de desbat următoarele Regulamente 1. pentru regulamentarea circulației, 2. pentru impunerea unei taxe în favorul fondului pompierilor, 3. reglementarea serviciului de pompieri, 4. Sistemizarea adausului de familie pentru funcționarii orașului. Acestea se vor pune la vedere publică după desbatere și se vor înainta apoi prin prefectură la Ministerul de Interne.

Uzina de apă a orașului va funcționa în viitor ca întreprindere comună autonomă, având consiliul numai controla asupra gestiunii. Măsura aceasta s'a aflat necesară pentru a înlătura orice birocrațism din conducerea Uzinei.

Secția financiară a făcut consiliului propunerea, ca orașul să edifice — după exemplul unor orașe din străinătate și conform proiectului dat de presă — 5 palate de închiriere conținând fiecare 100 locuințe de 2 camere cu bucătărie și 5—10 prăvălii.

Fiind dată în propunere și soluția financiară a edificării propuse, chestiunea se studiază și de se va afla esecutabilă se va realiza.

Comisiunea de unificare și descărcare din Cluj a binevoit a mandata fondului statuei eroului Avram Iancu în Cluj suma de 20.000 Lei cu ocaziunea lichidării Alimentației.

La biroul de repatriare s'au înregistrat din 1 până în 31. Decembrie 1921 6 cereri de repatriere din orașul Cluj și 1 din județ. Certificate de repatriare au primit în luna Decembrie 1921: Dna Margareta Szilágyi născ. Szekeres la Beretyo-Szent-Márton. Dna Dr. Demeter Györgyné la Dobrețin. Alexandru Toncz la Vác. Dna Ileana Dr. Lőte născ. Bodó la Seghedin. Desideriu Szarvady la Mátyásföld. Ileana Pustelnic la Bilitz.

În total s'au repatriat în anul trecut 1483. persoane din orașul Cluj.

M. O. No. 199 publică I. Decret No. 5074/921 prin care se acordă Medalia „Bărbăție și Credință” cl. II. soldatului Heringa Alexandru din reg. I. grăniceri pentru curajul și devotamentul arătat cu prilejul prinderii lui Max Goldstein, autorul principal al atentatului dela senat.

Desmintirea calomniilor propagate de Ungaria. Ziarul american „New-York Evening Post” publică un vast articol de dl A. Bilescu ministrul român în Statele-Unite, în care se desmit calomniile aduse de propaganda maghiară la adresa României.

Anexarea Aradului-nou la orașul Arad se va efectua în curând, fiind nerațional, că acestea două localități, despărțite numai prin râul Mureș să fie în două județe diferite.

Lucrările de construcție a liniei ferate Oradea-Mare—Arad au fost începute. Lungimea totală va fi de 123 kilometri.

Direcțiunea generală a c. f. r. de comun acord cu direcțiunea P. T. T. a hotărât ca și stațiunile de cale ferată din Banat, Ardeal și Bucovina să execute serviciul de telegraf privat și de stat, cu începere de la ianuarie 1922.

Primăria din Paris a inaugurat luna trecută o interesantă expoziție-concurs pentru desenele elevilor tuturor școalelor primare.

Tragerea la loterie a tabloului pus la dispoziția comitetului pentru statua eroului Avram Iancu s'a amânat din motive tehnice.

Marele Stat Major cu adresa Nr. 3141 din 19 Noembrie face cunoscut că a aprobat, că în cazuri speciale să se amâne concentrarea funcționarilor administrativi din Teritoriile Alipite.

„Monitorul Oficial” promulgă regulamentul legii agrare pentru Bucovina.

Guvernul a încredințat „Solidaritatea” cu organizarea bursei din Cluj. Conducătorii acțiunii pentru bursă au intrat în pertractări cu orașul pentru acvirea unui intravilan potrivit, unde să se construiască palatul bursei, cuprinzând și sediul unei bănci, hotel, restaurant și săli pentru concerte și alte conveniri.

Decisiunea ministerială No. 58589/921 a Ministeriului de Interne ordonează primarilor orașelor maximarea lemnului de foc la pădure și la locurile de desfacere. Lucrările de executare sunt în curs.

Din V/I.—31 Decembrie 1921. s'au înregistrat 634 cereri de repatriare din Cluj și 222 din județ.

Se proiectează lărgirea antrepozitelor gărei Cluj.

Orașul Cluj a împărțit la 254. funcționari (55 comunali și 199 de stat) în total 75 jug. de locuri virane pentru construcție. Acum e în curs o altă distribuție de 8 jug. în favorul funcționarilor de stat. Inproprietărirea sa făcut în calea gen. Grigorescu și la Institutul corector, iar cea în curs se referă la locul viran, ce-l posedă orașul la capătul căii Andrei Murășan.

CUPRINSUL:

I. Finanțele comunelor, în special ale celor urbane,	Pag. 1.
II. Orașele moderne și nevoile lor, Dr. I. V. Bărbat	
prof. universitar — — — — —	Pag. 2.
III. Inproprietărirea funcționarilor, DEAC. — — — — —	Pag. 4.
IV. Monografia Clujului (continuare) DEAC — — — — —	Pag. 4.
V. Cum se poate ajunge mai departe în viață de P. Mulford (trad., continuare) — — — — —	Pag. 6.
VI. Lista noului guvern, logodna principesei Mărioara	Pag. 6.
VII. Partea oficială — — — — —	7—9.
VIII. Știri, — — — — —	Pa. 10—11.

A legjobb klisék

Erdély egyetlen cinkográfiajában, a **Minerva r.-t.**

műintézetében készülnek

Cluj, Strada Regina Maria 1.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Babits

ceasornicar și bijutier — órák és ékszerész

Nagy raktár órák, ékszerek, arany-, ezüstárak és dísz tárgyakban. Ékszerek, tört ezüst, aranyárak legmagasabb árban beváltatnak. Cluj-Kolozsvár, C. Regele Ferd. 27. (Wesselényi-u.) Vis-à-vis dela Posta Mare. (A főpostával szemben.)

Siovits pictor de firme
:o: cimfestő :o:

Strada N. Jorga colț cu Strada Corcheș
Telefon 381. ☐☐ Telefon 381.

Hölgyek figyelmébe!

Kitűnő onduláció és hajfestészet csak a „SALON DE PARIS”-ban. Fejmosás. Manikűrözés. Modern hajmunkák legszebb kivitelben, méltányos árak Cluj, Calea Victoriei 2. (Kossuth-u.) **Salon de Paris**

Bitumul Matitza s. a.

Capitalul social Lei 6.000.000

Centrale București

Filiala Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 55. I.
Telefon 10-09

Execută tot felul de lucrări în legătură cu produsele Bitumului, ca asfaltare izolație la case, acoperișe din ciment de lemn (Holzement) etc. ○○○○

Material totdeauna la magazie.

Primim

facerea de orice planuri, preliminare de spese pentru edificări, întreprindem noi edificări, transformări, curățiri, reparări etc.

Id. Oriold și Asztalos
măestrii arhitecți,

CLUJ, str. Avram Iancu 42.

Elvállalunk

mindennemű építkezésekhez szükséges terveket, költségvetéseket, új építkezést, átalakításokat, javításokat stb. :: :: ::

Id. Oriold és Asztalos
építőmesterek

CLUJ, Str. Avram Iancu 42.

G. ONIȘOR CLUJ

LIBRĂRIE și PAPETĂRIE

Asortiment complet de Cărți didactice, cărți literare și de științe Române și străine, Depozit de hârtie, Plicuri casete; Articlii de Birou și Furnituri de tot felul.

BUTOR Fischer Albert és Co
 ebédlő és háló- butorraktár, asztalos-
 szobák stb. □□ és kárpitos-műhely
 12 olcsó árban Cal.Reg.Ferdinand 61

Banca Ardeleană și Cassa de Economie
 Societate Anonimă
 Cluj, Piața Unirei 32. (Clădire proprie.)

Efectuează remiteri pentru orice piață din țară și străinătate, în condițiunile cele mai favorabile. Cumpără și vinde valută străină. Depuneri se acceptă spre fructificare cu dobânzile cele mai mari, și se plătesc ori-când fără prealabilă denunțare. Impozitele asupra capitalului se plătesc de către bancă.
 Fondată în 1894. □□ Sucursală la Turda □□ Fondată în 1894.

Kolozsvár legtisztább és legszolidabb szállodája az újonnan átalakított
 11 **Grand Hotel**
 Str. Avram Iancu volt Biasini szálloda
 (Petőfi-u.) No. 18.

Uzina electrică a orașului sub. conducerea societății
Ganz-féle
 villamossági részv.-társ.

Execută instalații electrice și transmisiuni de curent. La comandă efectuează instalații de motoare electrice. Lămpi și materiale pentru instalații permanent în depozit.

Elvállal elektromos világítási és erőátviteli berendezéseket. Izzólámpák, ivlámpa szén-pálcák, szerelési anyagok és kisebb motorok állandóan raktáron. Költségvetéseket és felvilágosításokat díjtalanul nyújt.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 30
 Palatul Széky. ☐☐☐ Telefon 403.

Cluj, Piața Unirei No. 4. **CAROL LASSEN** Cluj, Piața Unirei No. 4.
 Casă internațională de expediții și transporturi

SUCURSALE PROPRII ÎN STRĂINĂȚATE: Berlin, Hamburg, Bremen, Lübeck, Stettin, Danzig, Emden, Flensburg, Leipzig, Dresden, Chemnitz, Breslau, Prosen, Aachen, Köln a. Rh. Frankfurt a. M., Kaiserlautern, Mannheim, Ludwigshafen, Worms, Karlsruhe, Pforzheim, Offenburg, Freiburg i. Br., Schramberg, Schwenningen a. N., Stuttgart, Heilbronn a. N., Nürnberg, Ulm, Regensburg, Passau, Salzburg, Wien, Lissabon, Reval, Rotterdam, Stockholm, Gothenburg, Christiana, Copenhagen, Esbjerg.

SUCURSALE ȘI REPREZENTANȚE ÎN ROMÂNIA:
 București, Arad, Oradea-Mare, Satu-Mare, Cernăuți, Brașov, Sibiu, Dej, Bistrița, Sighetul-Marmației, Târgul-Mureș, Timișoara, Mediaș. ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Transporturi în vagoane complete și colective, vămuri și reclamațiuni de fracte.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaság
 Kolozsvárt, Piața Unirei (volt Mátyás kir.-tér) 7.

Alaptőkéje: 16,000,000 lei. Tartalékok circa: 15,000,000 lei.
 Fiókjai: Désen, Dicsőszentmártonban és Gyulafehérváron.
 Affiliált intézetei: a Torda-aranyosvármegyei Takarékpénztár részvénytársaság és Bognár és Szántó Erdélyi Kereskedelmi részvénytársaság. — Áruraktárai: a vasúti állomás mellett.

Betéteket elfogad. Váltókat leszámítol. Átutalásokat teljesít.
 Safe deposit. Mindenféle bankszerű ügyletet előnyösen végez.

Baumzweig, Rosenfeld és Tsa

Engros és detail
 textil áruháza ! A főpostával szemben

Vadász & Co.

Intreprindere pentru instalațiuni moderne de electricitate și apă.

Str. Universității No. 2. :: Telefon 2-14.